

بررسی رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبیرستان پسرانه

شهید نواب تهران در سال ۱۳۸۹

چکیده

بررسی رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبیرستان پسرانه شهید نواب تهران در سال ۱۳۸۹ انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه دانش آموزان دختر و پسر سال دوم متوسطه است. نمونه این تحقیق ۲۰۰ نفری باشد که ۱۰۰ نفر دختر و ۱۰۰ نفر دانش آموز پسر است. برای شناسایی عزت نفس دانش آموزان تست استاندارد سیاهه کوپر اسمیت اجرا شده است و پیشرفت تحصیلی و تکرار پایه تحصیلی دانش آموزان نمونه از دفتر امتحانات و معدل کل آنان بدست آمده که هر سه فرضیه راتائید نموده است.

مقدمه

تعلیم و تربیت فرایندی مهم، پر دامنه و وقت گیر است و پربهرترین دستاورد انسان می باشد از برکت این فرایند می توان به شکوفایی استعدادها و به فعالیت رساندن استعدادهای بالقوه اشاره کرد.

اهمیت تعلیم و تربیت را می توان در ضرره و زیان هایی دید که به اثر نقصان این پدیده دامنگیر افراد و جوامع مختلف می گردد آدمی با برخورداری از نیازها استعدادها و کتیش های خاص خود پایه عرصه وجود می گذارد و برای تبلور بخشیدن به این استعدادها و حرکت به سوی سیر صعودی باید از تعلیم و تربیت بهره مند شود.

در بررسی وجود مختلف برنامه های درسی علاوه بر بعد اجتماعی برنامه ها، بعد روانی آن نیز درخور توجه است. انگیزش و نیازها استعدادهای خاص دانش آموز که مبین بعد روانی و بعد درسی است، باید مورد توجه قرار گیرد. فرایند برنامه ریزی درس و نظام آموزش و پرورش باید دانش آموزان را در امر خودشناسی کمک کند و در این کمک تاکید بر ویژگی های روانی و عاطفی آنها جایی ویژه دارد.

نیازهای آدمی فراوان و متنوع است و بررسی این نیازها به روان شناسان و جامعه شناسان زیادی به ترسیم و تصویر آنها پرداخته اند در بین این نیازها و کمبودها و نیاز محبت و احساس ارزشمندی اهمیت ویژه ای دارند. برخورداری

از احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس همانند یک ارزش و سرمایه جاودانی است و از جمله عوامل مهم در شکوفایی استعدادها و کشف خلاقیت است.

توجه به شخصیت دانش آموز و کمک به خود شناسی او به گامی موثر و عالی در نیل به موفقیت تحصیلی است که از جمله اهداف مهم آموزشی می باشد. شخصیت از نظر آلپورت سازمان پویایی در سیستم روان شناختی فرد است که مشخص کننده رفتار و تفکرات خاص او است.

این تعریف سوالی را به وجود می آورد :

میان پیشرفت تحصیلی (به عنوان یک رفتار) و شخصیت فرد چه رابطه ای وجود دارد؟

بر اساس شواهد مختلف عزت نفس دارای جایگاه ویژه خاصی است و نفوذ آن بر ابعاد گوناگون زندگی دانش آموزان آشکار است.

بلوم در مدل یادگیری خود شواهدی را ارائه می دهد که حاکی از تاثیر عزت نفس بر نیازها واکنشها و انگیزشها می باشد.

اگر محیط مدرسه برای دانش آموزان شواهد حاکی از شایستگی و لیاقت درکار مدرسه باشد طی چندین سال خصوصا سال های نخستین تحصیل، تجارب موفقیت آمیز در چهار پنج سال آینده تکرار می شوند و برای مدت نا محدودی در فرد نوعی مصونیت در برابر بیماری های روانی ایجاد می شود. این تحقیق بلوم، تاثیر عزت نفس را بر فرایندهای شناختی، عاطفی نشان می دهد و به تبع آن پیشرفت

تحصیلی، دانش آموزان رامتاثر از میزان عزت نفس دانش آموزی داند. در این تحقیق، رابطه میان یکی از نموده‌های شخصیت فرد (عزت نفس) و یادگیری (پیشرفت تحصیلی) مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

بیان مسئله:

بزرگترین تجارب و یادگیری سازمان یافته در مدارس به نوجوان انتقال می‌یابد. مدرسه دانش‌ها، تجربه‌ها و مهارتهایی را به دانش آموزان خود یاد تابه کمک آنها سازگاری اجتماعی پیدا کنند و برای زندگی تحصیلی و شغلی آتی خود نیز آماده شوند. مدرسه است که افق‌های فکری، اجتماعی و فرهنگی نوجوانان را گسترش می‌دهد و آنان را از محدوده کودکی به بزرگسالی فرا می‌خواند. فضای آموزشی و ارتباطی مدارس راهنمایی و دبیرستانها متفاوت از مدارس ابتدایی است و تجارب روانی، اجتماعی و فرهنگی تازه‌ای را در اختیار نوجوانان قرار می‌دهد.

از سوی دیگر، نحوه برخورد والدین با مسایل تحصیلی نوجوانان

نقش مهمی در پیشرفت یا افت تحصیلی آنها همبستگی معنی دار وجود دارد. ناهمخوانی خصوصیات نوجوان با ویژگی‌های مدرسه مشکل دیگری است که باعث ناسازگاری‌هایی برای او می‌شود. انتظارات جدید مدرسه در مقطع بالاتر انطباق سخت مدرسه، دشواری و حجم زیاد درس شیوه‌های متفاوت تدریس، احتمالاً با خصوصیات و توانائی‌ها و وضعیت رشدی بعضی از نوجوانان همخوانی ندارد.

فرایندهای روانی انسان مانند: مهارت‌های جنبشی، ادراکی، تجسم

فضایی و حافظه در دوران نوجوانی به سطح عادی رشد خود می‌رسند آماده فعالیت می‌شوند. با این حال در دوران نوجوانی این فعالیت‌ها همچنان حرکت و رشد مداوم دارد که چنین روندی در پیشرفت تحصیلی بسیار موثر است لذا می‌توان گفت با افزایش سن، استعدادها نیز هرچه بیشتر اختصاصی می‌شود. در این دوران نوجوان به سمت سازگاری اجتماعی سوق پیدا می‌کند. منظور از سازگاری اجتماعی، درک احساسات افکار و رفتار دیگران است. رشد و تکامل اجتماعی نوجوانان دارای ویژگی‌هایی مانند انس و الفت به صورت تمایل به جنس مخالف، اعتماد بنفوس، خودنمایی، پیروی از همگان و گسترش فعالیت‌های اجتماعی است. ویژگی‌های دیگری مانند پیدایش گرایش‌ها با دیدگاه‌های خاص در آن‌ها به وجود می‌آید، شکل علاقه به انتقاد و اصلاح، رغبت به یاری دیگر انسان‌ها، انتخاب دوست، علاقه به رهبری، گرایش اخلاقی نسبت به همکلاسی‌ها و معلمان و مواد درسی است. از جمله عواملی که در رشد و تکامل اجتماعی شدن نوجوانان موثر است عبارتند از: خانواده، وضع

اقتصادی-اجتماعی و گروه همگان به وجود می‌آید (شعاری نژاد، ۱۳۷۱)

رشد اجتماعی جوان بتدریج به وجود می‌آید و در دوره جوانی به کمال نسبی خود می‌رسد. در صورت عدم رشد یافتگی نوجوان و عدم یک یا چند مورد از علائم فوق

نوجوان با مشکلاتی روبرو است

که ممکن است این مشکلات در قسمت بدنی، اجتماعی، عاطفی، ذهنی و عوامل مختلفی دربروز آن دخالت داشته باشند و شناخت آن برای اولیای خانواده و مدرسه الزامی است، زیرا ممکن است بروز چنین مشکلاتی بر اثر عدم آگاهی خود نوجوان، اولیا و یا اولیای مدرسه باشد. تشخیص آن در هر قسمت به راههای علمی جداگانه ای جهت اطلاع رسانی نیاز دارد.

با توجه به مطالب ذکر شده این تحقیق نیز به دنبال این سوال است که آیا بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی رابطه ای وجود دارد یا خیر

اهمیت و ضرورت تحقیق

عزت نفس عبارت است از احساس ارزشمند بودن. این حس از مجموع افکار، احساس ها و عواطف و تجربیاتمان در طول زندگی ناشی میشود؛ فکری کنیم فردی باهوش یا کودن هستیم احساس می کنیم که شخص منفور یا دوست داشتنی هستیم، خود را دوست داریم یا نداریم مجموعه هزاران برداشت، ارزیابی و تجربه ای که از خویش باعث می شود که نسبت به خود احساس ارزشمند بودن و یا برعکس احساس ناخوشایندی کفایتی، داشته باشیم.

همه افراد، صرف نظر از جنس، سن، زمینه فرهنگی، جهت و نوع کاری که در زندگی دارند نیازمند عزت نفس هستند عزت نفس واقعا بر همه سطوح زندگی اثر می گذارد. در حقیقت بررسی های گوناگون روان شناسی حاکی از آن است که چنانچه

نیاز به عزت نفس ارضانشود، نیازها سطح بالاتر نظیر نیاز به آفریدن، پیشرفت، و خودشکوفایی محدود و ناشکفته باقی می ماند. انسان اگر در زندگی هیچ چیز نداشته باشد اما دارای عزت نفس باشد همه چیز به دست خواهد آورد ولی بر عکس، اگر همه چیز داشته باشد ولی دارای عزت نفس نباشد همه چیز را از دست خواهد داد.

دانش آموزی که دارای عزت نفس است از ویژگی های زیر برخوردار است:

- مستقل عمل می کند. در مورد مسایلی چون استفاده از وقت، پول، حرفه، لباس و مانند اینها دست به انتخاب می زند و تصمیم می گیرد او دوستان و سرگرمی هایش را عمدتاً خودش انتخاب می کند.

- مسئولیت پذیر است. سریع و با اطمینان عمل می کند مسئولیت کارهای روزمره خود را به عهده می گیرد. اغلب به کمک دوستانش می شتابد.

- به پیشرفت هایش افتخار می کند. هنگامی که از پیشرفت هایش حرفی به میان می آید با مسرت تصدیق می کند و حتی به سبب آنها، گاهگاه از خودش تعریف می کند.

- به چالش های جدید مشتاقانه روی می آورد. مشاغل نا آشنا، آموزش ها و فعالیت های جدید توجهش را جلب می کند و او با اطمینان خود را درگیر آنها می کند.

- دامنه وسیعی از هیجانها و احساسات را نشان می دهد به گونه ای ارتجالی محبتش را بروز دهد و به طور کلی هیجان های مختلفی را ابراز می کند.

-احساس می کند که می تواند دیگران را تحت تاثیر قرار دهد از نفوذی که بر افراد خانواده دوستان، و حتی بر اولیای امور نظیر معلمان، کارفرماها و غیره دارد مطمئن است.

-ناکامی رابه خوبی تحمل می کند. هنگام روبرو شدن با ناکامی ها می تواند واکنش های گوناگونی نظیر شکیبایی، خندیدن به خود، بلندحرف زدن از خود نشان می دهد و قادر است از آنچه موجب ناکامی اش شده سخن بگوید.

هر کودکی به اقتضای رشد، با تکالیفی روبرو است که از طرف والدین و بزرگسالان به او محول می گردد. کودک برای مقابله و مواجهه با این تکالیف، باید از قبل آماده و مهیا شود تا بتواند از عهده چنین تکالیفی برآید چنانچه نوجوان در محیط خانواده بعنوان یک عضو با ارزش پذیرفته شود و از یک محیط پر محبت و توأم با احترام برخوردار باشند در جمع همسالان خود می توانند به احساس رضایت و خشنودی درونی دست پیدا کنند و در آینده خودشان را بعنوان یک دانش آموز خوب، متناسب با ملاکهای پیشرفت تحصیلی جلو می برند و به "خویشتن مثبت" دست پیدا می کند اگر برعکس این مطالب، کودک به تصور منفی از خود برسد، از موفقیت ها پیشرفت ها اعتماد و اطمینان محروم خواهد ماند.

ضرورت تحول در آموزش و پرورش ایجاب مینماید که برنامه های درسی از سرمایه لازم برخوردار باشند و به وجوه روانی دانش آموزان در برنامه ها توجه خاص مبذول گردد آموزش و پرورش باید به تربیت و تهذیب دانش آموزانی بپردازد که

ارزش وجودی خود را پذیرا گردد بر خویشتن اعتماد داشته باشند با دیگران ارتباط سالم و مناسب اجتماعی برقرار سازد و خود را بعنوان یک فرد ارزشمند و متکی به خود دریابد.

آموزش پرورش بعنوان پرچمدار حرکت (کمک به خودشناسی دانش آموزان) باید از همان سالهای نخست آموزش به کمک دانش آموزان آمده و با انتخاب و گزینش افراد فهیم و دلسوز، پایه های عظیم نظام آموزش و پرورش را مستحکم تر و استوارتر سازد از آنجاکه دانش آموزان در نظام آموزشی رشد می یابند، نحوه قضاوت و نگرش آنان در موارد مختلف می تواند تمام جنبه های زندگی کودک را تحت تاثیر قرار دهد و بر شرایط یادگیری او اثر می گذارد.

بنابراین ارزش وجودی عزت نفس، بعنوان بعدی از ابعاد شخصیت انسان و رابطه آن با موفقیت ها و شکست ها قابل تامل و تعمق است.

اهداف تحقیق

(۱) هدف کلی:

- شناخت رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوم دبیرستان

(۲) اهداف اختصاصی

- شناخت میزان عزت نفس بین دانش آموزان پسر و دختران دبیرستان نواب تهران

-شناخت رابطه میان عزت نفس با میزان تکرار پایه تحصیلی دانش آموزان

-شناخت زمینه های مطلوب جهت تقویت وپرورش عزت نفس دانش آموزان

-شناخت عوامل شخصیتی موثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

۳)هدف کاربردی

پیشنهاد بررسی مشکلات درسی دانش آموزان وارتباط آن با شخصیت فردبه منظور

رفع این مشکلات

فرضیات تحقیق

۱)بین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ومیزان عزت نفس آنان رابطه معناداری وجود دارد.

۲)بین میزان تکرار پایه تحصیلی(مردودی)وعزت نفس پائین دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد.

۳)بین میزان عزت نفس در دانش آموزان دختر وپسر تفاوت معناداری وجود دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع همبستگی پیمایشی می باشد. پیمایش عبارت است از گردآوری انواع مختلف اطلاعات درباره یک محل یا دوره ای خاص از زندگی اجتماعی که در آن به طور عمده از پرسش نامه و مصاحبه استفاده می شود روشی است برای بدست آوردن اطلاعاتی درباره دیدگاه ها، باورها، نظرات، رفتارها یا مشخصات گروهی از اعضای یک جامعه آماری از راه انجام تحقیق، یا می توان گفت پیمایش مجموعه ای از روش های منظم و استاندارد است که برای گردآوری اطلاعات درباره افراد، خانواده ها و یا مجموعه ای بزرگ تر مورد استفاده قرار می گیرد و گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه از افرادی به طور منظم انتخاب شده و در گروه های نمونه دسته بندی شده اند، صورت می گیرد. (ازکیا، ۱۳۸۰: ۳۳)

روش تحقیق همبستگی یکی از روش های زیر مجموعه تحقیقات پیمایشی می باشد هدف این نوع تحقیق بررسی میزان ارتباط تغییرات یک عامل با تغییرات یک یا چند عامل دیگر می باشد و در مواردی انجام می گیرد که محقق امکان کنترل و دستکاری متغیرهای تحقیق را ندارد.

جامعه آماری

جامعه آماری شامل گروهی از افراد است که یک یا چند صفت مشترک دارند که این صفات مورد توجه محقق می باشد و ممکن است همه افراد یک نوع خاص و یا عده

محدودتری از همان گروه را در برمی گیرد. اصطلاح جامعه آماری نه تنها برای اشاره به گروهها یا توده های معینی از اشیا اشاره، مواد، اندازه گیری ها، چیزها یا هر نوع واقعه بکار می رود (دلاور، ۱۳۷۶: ۱۱۲) با توجه به این تعریف دانش آموزان دختر و پسر سال سوم متوسطه در دبیرستان های شهر تهران جامعه آماری تحقیق را تشکیل می دهد.

- روش نمونه گیری:

جهت انتخاب نمونه در این پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شده است که شانس انتخاب شدن برای همه یکسان است.

- حجم نمونه

چون حجم اکثر جامعه ها بزرگ است امکان انجام محاسبه های آماری بر اساس کل اعضای جامعه در عمل غیر ممکن است. در چنین شرایطی پژوهشگر اقدام به انتخاب نمونه می کند. نمونه زیر گروه یا زیر مجموعه ای از جامعه است که برای مشاهده و تجزیه و تحلیل انتخاب شده است و با مشاهده مشخصات نمونه می توان از مشخصات کل جامعه استنتاج معینی به عمل آورد. به همین منظور به تعداد ۲۰۰ نفر از دانش آموزان سال سوم متوسطه انتخاب شده که ۱۰۰ نفر دانش آموز دختر و ۱۰۰ نفر دانش آموز پسر حجم نمونه تحقیق را تشکیل می دهد.

- ابزار سنجش و روش جمع آوری اطلاعات

به منظور کسب اطلاعات هر چه بیشتر و جهت شناخت دقیق تر موضوع تعیین اهداف و بهره برداری مناسب از نتایج یاخته های تحقیقات انجام شده در زمینه موضوع مورد پژوهش محقق در این بررسی به مطالعه گزارش تحقیقات پایان نامه های تحصیلی مقاله ها و کتب دانشگاهی مبادرت ورزید ابزار گرد آوری اطلاعات در این پژوهش پرسش نامه است. این پرسش نامه حاوی ۳۵ سوال می باشد

روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات در این پژوهش به صورت زیر می باشد.

روش توصیفی: در این پژوهش با استفاده از روشهای آمار توصیفی اعم از جداول توزیع فراوانی، درصد فراوانی، رسم نمودارها، هر یک از سوالات و یا موضوعات مورد بررسی در پرسش نامه بطور جداگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت. جهت بدست آوردن عزت نفس دانش آموزان از "سیاهه عزت نفس کوپر اسمیت" استفاده شده است این سیاهه در بردارنده ۳۵ جمله یا اظهار نظر است که با یکی از گزینه های "کاملاً موافقم، موافقم، مخالفم، کاملاً مخالفم" مشخص شده است و برای نمره گذاری ۱ تا ۴ امتیاز در نظر گرفته شده است. به این ترتیب که گزینه کاملاً موافقم (۴ امتیاز)، موافقم (۳ امتیاز)، مخالفم (۲ امتیاز)، کاملاً مخالفم (۱ امتیاز)

از بین ۳۵ جمله تعدادی تعدادی حالت منفی دارند که نمره گذاری آن برعکس است یعنی: کاملاً موافق ۱ امتیاز و.. "کاملاً مخالفم" ۴ امتیاز دارد. دامنه این سیاهه از ۳۵ تا ۱۴۰ است، یعنی پائین ترین میزان عزت نفس ۳۵ و بالاترین میزان آن ۱۴۰ است.

پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر مبنای میانگین نمرات ثلث سوم پایه دوم دبیرستان دانش آموزان از دفتر امتحانات استخراج شده است برای پیدانمودن دانش آموزانی که تکرار پایه تحصیلی یا مردودی داشته اند نیز از دفتر امتحانات استفاده شده است.

روش تحلیلی و استنباطی: پس از محاسبه شاخص های توصیفی برای پاسخگویی به سوالات تحقیق و همچنین تعمیم نتیجه حاصل از روش های توصیفی جامعه تحقیق (آزمون فرضیات) از آزمون های آماری ناپارامتری استفاده خواهد شد مهم ترین آزمون مورد استفاده آزمون (t) و آزمون همبستگی پیرسون می باشد.

نتیجه گیری

بهره مندی از عزت نفس علاوه بر آنکه جزئی از سلامت روانی محسوب می شود، با پیشرفت تحصیلی نیز مرتبط است. مطالعات متعددی نشان داده است که بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی همبستگی قابل توجهی وجود دارد. پتبیوم و همکاران (۱۹۸۶) با تجربه و تحلیل داده های یک نمونه بزرگ از دانش آموزان دبیرستان و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی و عزت نفس کلی در فاصله دو سال دریافتند که هیچگونه شواهدی مبنی بر اینکه عملکرد یک متغیر، نسبت به متغیرهای دیگر برجسته تر است وجود ندارد. آنها دو توضیح احتمالی در این مورد مطرح می کنند: عزت نفس و پیشرفت تحصیلی ممکن است معلول یک متغیر سوم باشند یا اینکه هر دو متغیر به یک سبک چرخه ای تاثیر یکسانی بر یکدیگر دارند. در بعضی مطالعات گزارش شده است که عزت نفس بر پیشرفت تحصیلی برتری علی دارد. در مطالعات دیگری محققان به نتیجه متضاد با این یافته رسیده اند خلاصه اینکه تحقیقات آزمایشی اجازه هیچگونه نتیجه گیری با ثباتی را در مورد ترتیب علی عزت نفس و پیشرفت تحصیلی نمی دهد. علاوه بر این، روابط بین این مفاهیم ممکن است ناشی از مشکلات روان شناختی، سن، تعریف عزت نفس و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی باشد.

منابع:

۱. بیابانگرد، اسماعیل، روشهای عزت نفس در کودکان و نوجوانان، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، چاپ دوم ۱۳۷۳
۲. پورشافعی، احمد، بررسی رابطه عزت نفس با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سال سوم متوسطه در شهرستان قائن، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم ۱۳۷۰
۳. خیر، محمد، ارتباط بین محبوبیت و موفقیت تحصیلی ۱۳۶۷
۴. خیر، محمد، رابطه بین خودپنداری و گرایش شغلی دانش آموزان ۱۳۶۷
۵. خیر، محمد، بررسی خودادراکی دانش آموزان موفق و ناموفق دوره راهنمایی ۱۳۷۰
۶. روحانی، حسن، رابطه خودپنداری و عوامل تشکیل دهنده آن با موفقیت تحصیلی ۱۳۵۹
۷. سیسختی، ابراهیم، ارتباط میان شخصیت با پیشرفت تحصیلی ۱۹۵۷
۸. کمالی، لیلا، ارتباط علاقه با پیشرفت تحصیلی، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم ۱۳۶۶
۹. محسنی کوچصفهانی، سعید، رابطه خانواده با پیشرفت تحصیلی ۱۳۶۷
۱۰. بخاریان، حمید، مقایسه رابطه عزت نفس و افسردگی بین دانش آموزان شاهد و غیرشاهد ۱۳۷۰

۱۱. بیابانگرد، اسماعیل، روشهای پیشگیری از افت تحصیلی، انتشارات انجمن

اولیا مرییان ۱۳۸۰

۱۲. شاملو، سعید، روانشناسی شخصیت، انتشارات رشد، ۱۳۸۲

(پیوست یک)

پاسخ دهنده عزیز: این پرسشنامه شامل ۲۹ جفت جمله است که هر جفت آن با "الف" و "ب" مشخص شده است، خواهشمند است پس از مطالعه هر جفت از جمله‌ها، جمله‌ای را که با آن موافق هستید، علامت بزنید. /

من معتقدم که:

سؤال ۱

الف: () علت اینکه کودکان دچار گرفتاری می‌شوند این است که والدین بیش از اندازه مجازاتشان می‌کنند.

ب: () امروزه گرفتاری بیشتر کودکان به این دلیل است که والدین بیش از حد با آنان به ملایمت رفتار می‌کنند.

سؤال ۲

الف: بسیاری از رویدادهای ناخوشایند زندگی مردم تا اندازه‌ای به علت بدشانسی است.

ب: () بدبختی‌های مردم نتیجه اشتباهاتی است که خود آنها مرتکب شده‌اند.

سؤال ۳

الف: () یکی از دلایل عمده بروز جنگها این است که مردم آنقدر که باید به امور سیاسی علاقه ندارند.

ب: () هر قدر که مردم برای جلوگیری از جنگ بکوشند، باز هم جنگ وجود خواهد داشت.

سؤال ۴

الف: () در این دنیا هر کسی بالاخره از ارزش و احترامی که سزاوار آن است برخوردار می‌شود.

ب: () متأسفانه هر قدر هم شخص تلاش کند باز هم ارزش واقعی او ناشناخته می‌ماند.

سؤال ۵

الف: () این عقیده که آموزگاران نسبت به دانش‌آموزان بی‌انصافند، بی‌معناست.

ب: () بیشتر دانش‌آموزان نمی‌دانند که تا چه حد نمراتشان تحت تأثیر رویدادهای تصادفی است

سؤال ۶

- الف: () اگر فرصتهای مناسب دست ندهد کسی نمی تواند رهبری اثربخش باشد.
ب: () افراد توانمندی که نتوانسته اند رهبر شوند از فرصتهای پیش آمده استفاده نکرده اند.

سؤال ۷

- الف: () هر قدر هم که تلاش کنید، بازهم بعضی ها از شما خوششان نمی آید.
ب: () افرادی که نمی توانند کاری کنند که مورد علاقه دیگران قرار گیرند، راه ساختن با دیگران را بلد نیستند.

سؤال ۸

- الف: () در تعیین شخصیت هر فرد، وراثت نقش اصلی را بازی می کند.
ب: () آنچه که معرف یک فرد است، تجارب او در زندگی است.

سؤال ۹

- الف: () اغلب به این نکته پی برده ام که هر چه فرار است اتفاق بیافتند، اتفاق می افتد.
ب: () هر گاه خودم تصمیم گرفتم راه خاصی را انتخاب کنم، خیلی بهتر از تسلیم شدن به سرنوشت بوده است.

سؤال ۱۰

- الف: () اگر شاگردی خودش را خوب آماده کرده باشد، بندرت ممکن است حقیقت در امتحان پایمال شود.
ب: () خیلی وقتها سئوالات امتحان باندازه ای با درس بی ارتباط است که حاضر کردن واقعاً بی فایده است.

سؤال ۱۱

- الف: () موفقیت حاصل سخت کوشی است، شانس در آن کم اثر یا بی اثر است.
ب: () داشتن شغل دلخواه بیشتر نتیجه این است که آدم در یک لحظه مناسب در محل حضور داشته باشد.

سؤال ۱۲

- الف: () یک شهروند معمولی می تواند در تصمیمات حکومت تأثیر بگذارد.
ب: () دنیا توسط عده معدود صاحبان قدرت اداره می شود، از آدم خرده پا کاری ساخته نیست.

سؤال ۱۳

- الف: () وقتی که نقشه هایی را طرح می کنم، تقریباً یقین دارم که می توانم آنها را عملی کنم.
ب: () همیشه عاقلانه نیست برای آینده نقشه بکشیم، چون خیلی چیزها به بخت خوب یا بد بستگی دارد.

سؤال ۱۴

- الف: () تعدادی از مردم هیچ حسنی ندارند.
ب: () هرکس خوبیهای دارد.

سؤال ۱۵

- الف: () برای رسیدن به آنچه خواستارش هستم، شانس کم اثر یا بی اثر است.
ب: () خیلی وقتها ما می توانیم در تصمیم گیری صرفاً شیر یا خط بیاندازیم.

سؤال ۱۶

- الف: () کسی که رئیس می شود به این بستگی دارد که شخص بطور شانس قبل از دیگران در محل حضور داشته باشد.
ب: () وادار کردن مردم به انجام کار درست به توانایی آنان بستگی دارد، در این مورد شانس اثر ناچیزی دارد.

سؤال ۱۷

- الف: () تا آنجا که به رویدادهای دنیا مربوط میشود، بیشتر ما قربانیان نیروهایی هستیم که نه آنها را می توانیم بشناسیم و نه می توانیم مهارشان کنیم.
ب: () با شرکت فعالانه در امور سیاسی و اجتماعی، مردم می توانند رویدادهای جهان را کنترل کنند.

سؤال ۱۸

- الف: () بیشتر مردم نمی‌دانند که تا چه حد زندگیشان تحت کنترل رویدادهای تصادفی است.
ب: () در واقع چیزی بعنوان "شانس" وجود ندارد.

سؤال ۱۹

- الف: () آدم باید همیشه به اشتباهات خود اعتراف کند.
ب: () اغلب بهتر است روی اشتباهاتمان سرپوش بگذاریم.

سؤال ۲۰

- الف: () مشکل می‌توان فهمید کسی واقعا از ما خوشش می‌آید یا نه
ب: () تعداد دوستان یک فرد بستگی به میزان خوب بودن او دارد.

سؤال ۲۱

- الف: () بالاخره میان رویدادهای خوب و بد که برای ما رخ می‌دهد، توازن برقرار است.
ب: () بیشتر بدبختیها نتیجه ناتوانی، نادانی، تنبلی یا هر سه آنهاست.

سؤال ۲۲

- الف: () با کوشش کافی می‌توانیم فساد سیاسی را از بین ببریم.
ب: () برای مردم دشوار است که کنترل زیادی بر فعالیت سیاستمداران صاحب منصب داشته باشند.

سؤال ۲۳

- الف: () بعضی وقتها از طرز نمره دادن معلمان سردر نمی‌آورم
ب: () میان درس خواندن و نمره گرفتن رابطه مستقیمی برقرار است.

سؤال ۲۴

- الف: () رهبر خوب کسی است که بگذارد خود مردم برای کار خودشان تصمیم بگیرند.
ب: () رهبر خوب کسی است که تکلیف هر کس را معین کند.

سؤال ۲۵

- الف: () خیلی وقتها احساس می‌کنم بر حوادثی که برایم رخ می‌دهد تأثیر کمی دارم.
ب: () امکان ندارد باور کنم که شانس یا اقبال در زندگی من نقش مهمی ایفا می‌کند.

سؤال ۲۶

- الف: () دلیل تنهایی مردم این است که تلاش نمی‌کنند خونگرم باشند.
ب: () تلاش زیادی برای خوشایند مردم چندان فایده‌ای ندارد، اگر قرار است از آدم خوششان بیاید، می‌آید.

سؤال ۲۷

- الف: () در دبیرستان برای ورزش خیلی اهمیت قائل می‌شوند.
ب: () ورزشهای گروهی برای پرورش شخصیت فرد یک روش بسیار خوب محسوب می‌شوند.

سؤال ۲۸

- الف: () هر چه سرم می‌آید، نتیجه اعمال خودم است.
ب: () بعضی وقتها احساس می‌کنم که بر انتخاب زندگیم کنترل کافی ندارم.

سؤال ۲۹

- الف: () بیشتر وقتها نمی‌توانم بفهمم چرا سیاستمداران اینطور رفتار می‌کنند.
ب: () بالاخره خود مردم مسئول حکومت بد ملی با محلی هستند.